

5. De naamvallen / Οι πτώσεις

Nieuw Grieks kent vier naamvallen:

1^e : de nominatief (nominativus)

2^e : de genitief (genitivus)

3^e : de accusatief (accusativus) (vroeger 4^e)

4^e : de vocatief (vocativus) (aanspreekvorm, vroeger 5^e)

Nominativus

De nominativus geeft het **onderwerp** en het **naamwoordelijk deel van het gezegde** in een zin aan:

Η Ελένη αγοράζει μήλα.

Helen koopt appels.

Ο Νίκος είναι καλός μαθητής.

Nikos is een goede leerling.

Genitivus

De genitivus geeft aan:

1. De bezitter

Το αυτοκίνητο είναι **του Νίκου**.

De auto is van Niko.

Το ποδήλατο είναι **της Μαρίας**.

De fiets is van Maria.

2. Het onderwerp (De genitivus bij zelfstandige naamwoorden die verwant zijn aan werkwoorden kan het onderwerp aangeven. Als deze zelfstandige naamwoorden omgezet worden in werkwoorden dan wordt het woord in de genitivus onderwerp in de zin.)

Η νίκη **των Σπαρτιατών**. (**Οι Σπαρτιάτες** νίκησαν.) De overwinning van de Spartanen. (De Spartanen overwonnen.)

3. Het voorwerp (De genitivus bij zelfstandige naamwoorden die verwant zijn aan werkwoorden kan het lijdend voorwerp aangeven. Als deze zelfstandige naamwoorden omgezet worden in werkwoorden dan wordt het woord in de genitivus lijdend voorwerp in de zin.)

Είναι οι φρουροί **της χώρας**. (Φρουρούν **τη χώρα**.) Ze zijn de bewakers van het land. (Zij bewaken het land)

4. Het meewerkend voorwerp, meestal personen of persoonlijke voornaamwoorden (of met bepaalde werkwoorden het lijdend voorwerp, b.v. τηλεφωνώ(ellen), μοιάζω (lijken))

Η γιαγιά δίνει **της Μαρίας** ένα δαχτυλίδι. Oma geeft Maria een ring.

Του δίνω ένα βιβλίο.

Ik geef hem een boek.

Της δίνω καφέ.

Ik geef haar koffie.

Της τηλεφώνησα.

Ik belde haar.

Μοιάζει **του πατέρα** του.

Hij lijkt op zijn vader.

5. Leeftijd, datum, tijd

Είμαι **23 (είκοσι τριών) χρονών**.

Ik ben 23 jaar.

Τα γενέθλια μου είναι στις 15 **Μαρτίου**.

Mijn verjaardag is op 15 Maart.

Στα μέσα **του μήνα**.

Halverwege de maand.

6. Oorzaak

Η λύπη **του αποχωρισμού**.

Het verdriet van het afscheid.

7. Doeleind, gebruik

Ταξίδι **αναψυχής**.

Recreatiereis.

Παπούτσια **ορειβασίας**.

Bergschoenen

8. Eigenschap

Άνθρωπος **των γραμμάτων**.

Geletterde mens.

9. Hoeveelheid

Έχει άδεια **δύο μηνών**.

Hij/Zij heeft verlof van twee maanden.

Αγόρασε κοτόπουλο **τριών κιλών**.

Hij/Zij kocht een kip van drie kilo.

10. **Oorsprong**
Καπνιστό τυρί **Μετσόβου**. Gerookte kaas van Metsovo.
11. **Familiale relatie**
Ο αδελφός της **Μαρίας**. De broer van Maria.
12. **Plaats**
Η μάχη του **Μαραθώνα**. De slag bij Marathon.

Accusativus

De accusatief geeft het **lijdend voorwerp** in een zin aan:

Ο Νίκος γνωρίζει **τον Κώστα**. Nikos kent Kosta.
Ο Κώστας γνωρίζει **την Ελένη**. Kostas kent Helen.

De accusatief word ook gebruikt na een voorzetsel en om tijd aan te duiden:

με το Νίκο	met ...
από την Ελένη	van ...
για τον Κώστα	voor ...
στον Ανδρέα	naar ...
στην Άννα	naar ...

Πότε θα πας στη Μαρία; Wanneer ga je naar Maria?
Τη Δευτέρα. Op Maandag.

Vocativus

Met de vocatief wordt iemand aangesproken:

Κώστα!
Νίκο!
Ελένη!

Γιατρέ!
Κυρίες και κύριοι!
Παιδιά!